

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/62/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816205159
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816205159.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD., v spore žalobcu Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanému M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, C., o zaplatenie 1.755,64 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 10C/78/2016-47, zo dňa 6. septembra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prievidza napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Rozsudok zdôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.755,64 eur s príslušenstvom na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. 00-0001871576 zo dňa 02.05.2012 uzavretej medzi Tatra bankou, a.s. a žalovaným. Súd prvej inštancie zistil, že na základe uvedenej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 49,30 eur po dobu 72 mesiacov. Dňa 14.10.2013 banka žalovanému oznámila vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 12.10.2013 z dôvodu, že úver riadne a včas nesplácal a vyzvala ho, aby dlžnú sumu 1.880,37 eur zaplatil okamžite po doručení oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Žalovaný na výzvu nereagoval. Dňa 06.10.2015 uzavrela Tatra banka, a.s. a žalobca zmluvu o postúpení pohľadávky, čo banka žalovanému oznámila dňa 08.10.2015. Súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu, Tatra banka, a.s. pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru dňa 14.10.2013 nedoručila žalovanému výzvu v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v platnom znení o tom, že je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku, čo je predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky nebankovému subjektu. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca síce predložil oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 14.10.2013 adresované žalovanému, avšak toto súd nepovažoval za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., pretože výzva podľa § 92 ods. 8 musí predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to z dôvodu, aby dlžník mohol reagovať na skutočnosti uvedené vo výzve napríklad zaplatením omeškaných splátok, a tak predísť zosplateniu úveru. V danom prípade takýto postup bankou zachovaný nebol. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 14.10.2013 ani nevyplýva, akú dlhú dobu trvalo omeškanie žalovaného so splácaním úveru a hodnota úroku z omeškania je v ňom vyčíslená sumou 1,34 eur, ktorá nemôže reálne zodpovedať trvanie omeškania žalovaného dlhšie ako 90 dní. Keďže nebol dodržaný postup uvedený v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., postúpenie bolo svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie teda dospel k záveru, že nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku Tatra banky, a.s. voči žalovanému, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.755,64 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1.755,64 eur od 19.10.2013 do zaplatenia a náhradu trov konania. Odvolanie zdôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci. Podľa žalobcu bola jeho aktívna legitímácia v spore preukázaná oznámením o postúpení pohľadávky, ktoré bolo žalovanému zaslané doporučené dňa 08.10.2015. Takýto spôsob preukázania aktívnej legitímácie je v súlade s právnymi predpismi a súdnou praxou (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 210/01). Zároveň však žalobca predložil súdu aj zmluvu o postúpení pohľadávok spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky a aj výzvu svojho právneho predchodcu, banky, zo dňa 14.10.2013, ktorá preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a ktorú právny predchodca žalobcu zaslal formou doporučenej poštovej zásielky, jej odoslanie žalobca preukazuje predloženým podacím hárkom, pričom žalovaný výslovne nepoprel doručenie tejto výzvy. Žalobca nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že predloženú výzvu nemožno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a že výzva podľa citovaného ustanovenia musí predchádzať vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Citované ustanovenie neupravuje podmienky zosplatenia úveru, ale podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky. Touto výzvou bolo podľa žalobcu preukázané, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie peňažného záväzku, ktorý žalovaný napriek tejto písomnej výzve nezaplatil a bol v omeškaní s jeho zaplatením viac ako 90 kalendárnych dní. Boli teda splnené zákonné predpoklady pre postúpenie bankovej pohľadávky.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. V priebehu konania, avšak ešte pred vyhlásením rozhodnutia súdu prvej inštancie, došlo k zmene právnej úpravy sporového konania, keď dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.). V prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1, ods. 2) CSP stanovil, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti s tým, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle tohto ustanovenia odvolací súd postupoval podľa procesných ustanovení CSP.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

6. Pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu (ktoré nebolo odvolaním žalobcu napadnuté), súd prvej inštancie ustálil, že dňa 14.10.2013 banka žalovanému oznámila vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a vyzvala ho, aby dlžnú sumu 1.880,37 eur zaplatil okamžite po doručení oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, pričom žalovaný na výzvu nereagoval. Následne dňa 06.10.2015 uzavrela banka so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, čo banka žalovanému oznámila dňa 08.10.2015. Z takto ustáleného skutkového stavu je zrejmé, že v konaní nebolo sporné, že oznámenie banky o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru obsahovalo aj výzvu na zaplatenie dlžnej sumy 1.880,37 eur (z toho podľa výzvy istina mala predstavovať 1.755,64 eur, teda sumu totožnú so žalovanou sumou) a že toto oznámenie odoslal právny predchodca žalobcu dňa 14.10.2013. Odoslanie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo 14.10.2013 žalobca preukazoval (na výzvu súdu) už v konaní pred súdom prvej inštancie podacím hárkom Slovenskej pošty, a.s., zo dňa 14.10.2013. Z tohto podacieho hárka vyplýva, že uvedeného dňa bola žalovanému (na adresu Y. cesta XX, C.) odoslaná zásielka. Vzhľadom na zhodu dátumu vyhotovenia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s dátumom odoslania uvedenej zásielky je možné rozumne predpokladať, že obsahom zásielky, odoslanej dňa 14.10.2013, bolo skutočne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Doručenie tejto zásielky žalovanému súd prvej inštancie neskúmal.

7. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, pričom záver, že žalobca nepreukázal platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému z pôvodného veriteľa - Tatra banka, a.s., na žalobcu, vyvodil súd prvej inštancie z toho, že podľa jeho názoru oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nemožno považovať za výzvu, ktorá musí

predchádzať postúpeniu pohľadávky z banky na nebankový subjekt podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. S týmto záverom odvolací súd nesúhlasí.

8. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi procesné právo uplatňovať si hmotnoprávny nárok. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. Na preskúvanú vec nemožno aplikovať závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Súdna prax sa už od citovaného rozhodnutia odklonila, čo vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo, a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

9. Je tiež potrebné uviesť, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex officio. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo teda správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie pohľadávky bolo platné.

10. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách definuje tri podmienky platného postúpenia pohľadávky bez súhlasu klienta: 1. písomná výzva banky pred postúpením pohľadávky; 2. omeškanie dlžníka trvajúce nepretržite viac než 90 kalendárnych dní; 3. neuhradenie omeškaného záväzku dlžníkom v celom rozsahu ešte pred postúpením pohľadávky. Prvé dve podmienky musia byť splnené vždy, tretia podmienka neplatí, ak súčet všetkých omeškaní dlžníka so splnením čo len časti záväzku presiahol jeden rok. Pokiaľ ide o prvú podmienku, citované ustanovenie vyžaduje písomnú formu výzvy, avšak nestanovuje, ako presne má byť výzva formulovaná. Z citovaného ustanovenia nemožno vyvodiť, že by táto výzva nemohla byť spojená s vyhlásením predčasnej (mimoriadnej) splatnosti úveru bankou. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že táto výzva musí predchádzať vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, odvolací súd konštatuje, že tu súd prvej inštancie spojil dva inštitúty, ktoré však je potrebné rozlišovať, a to zosplatenie úveru (ktorému, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, má v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tiež prechádzať výzva resp. upozornenie) a postúpenie pohľadávky. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nevyplyva, akú dlhú dobu trvalo omeškanie žalovaného a hodnota úroku z omeškania, ktorá je v oznámení vyčíslená na

1,34 eur, nemôže reálne zodpovedať trvaníu omeškania žalovaného dlhšie ako 90 dní. Odvolací súd k tomu uvádza, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách okrem písomnej formy nestanovuje žiadne požiadavky na výzvu, predchádzajúcu postúpeniu pohľadávky, teda z citovaného ustanovenia nevyplýva, že by dĺžka trvania omeškania dlžníka musela byť v tejto výzve výslovne uvedená. Pokiaľ ide o vyčíslenie úrokov z omeškania vo výzve, je na dlžníkovi, či si uplatní úroky z omeškania alebo nie (prípadne či si ich uplatní v nižšej sume než by mu patrila). To, či bola alebo nebola splnená podmienka viac ako 90-dňového omeškania dlžníka, musí preskúmať súd a nemožno to odvodzovať od výšky uplatneného úroku z omeškania.

11. V preskúmvanej veci, ako vyplýva z vyššie uvedeného skutkového stavu, banka zaslala žalovanému výzvu na zaplatenie dlžnej sumy dňa 14.10.2013, žalovaný na túto výzvu nereagoval a následne banka dňa 06.10.2015 postúpila pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Výzvu zo 14.10.2013, aj keď bola spojená s vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, podľa odvolacieho súdu možno považovať za výzvu predchádzajúcu postúpeniu pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a pokiaľ boli splnené ostatné predpoklady (najmä doručenie tejto výzvy žalovanému a 90-dňové trvanie omeškania žalovaného), postúpenie pohľadávky banky na žalobcu je potrebné považovať za platné.

12. Súd prvej inštancie - vedený svojím právnym názorom, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimitáciu v tomto spore - nevykonával ďalšie dokazovanie k tomu, či postúpenie pohľadávky bolo v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách (pričom takéto dokazovanie, vedúce k posúdeniu platnosti postúpenia pohľadávky, mohol a môže súd v spotrebiteľských veciach vykonať aj bez návrhov strán - § 120 ods. 1 tretia veta O.s.p.; § 295 CSP). Toto dokazovanie by presahovalo rozsah odvolacieho konania, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Odvolací súd dodáva, že zrušenie napadnutého rozsudku bolo potrebné aj preto, lebo v spise sa nachádza uznesenie z 24.05.2016 č. k. 10C/78/2016-30, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Zo spisu vyplýva, že žalobca síce neuhradil súdny poplatok v lehote určenej výzvou súdu prvej inštancie (do 10 dní od doručenia výzvy), avšak uhradil ho dňa 23.5.2016. V súlade s vtedy účinným ustanovením § 10 ods. 3 zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov mal súd prvej inštancie (ex offo) uznesenie o zastavení konania zrušiť, keďže poplatok bol zaplatený do konca lehoty na podanie odvolania (aj keď žalobca odvolanie nepodal). Súd prvej inštancie však uznesenie o zastavení konania nezrušil a konal vo veci napriek existencii formálnej prekážky, ktorou bolo uznesenie o zastavení konania. Túto prekážku nemohol odstrániť odvolací súd (keďže žalobca proti uzneseniu o zastavení konania nepodal odvolanie a bez odvolania môže toto uznesenie zrušiť len súd prvej inštancie).

14. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní doplní dokazovanie tak, ako je uvedené vyššie v bodoch 10 a 11, následne opätovne posúdi platnosť postúpenia pohľadávky a (v prípade, že vyhodnotí postúpenie pohľadávky ako platné) posúdi, či vyhlásenie predčasnej splatnosti dlhu právnym predchodcom žalobcu bolo v súlade so zákonom (a teda či bolo platné), prípadne posúdi platnosť samotnej zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným a naplnenie zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Po vyhodnotení týchto skutočností súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, pričom rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).